

Sodankylän kunta
Tekninen osasto
PL 60
99601 SODANKYLÄ

LAUSUNTO
23.3.2016

Dnro 0253 /2016

Asia: Paliskuntain yhdistyksen lausunto
Viite: Lausuntopyyntönnö 4.2.2016

LOKKA-KOITELAINEN-KEVITSA OSAYLEISKAAVAN MUUTOS ehdotusvaihe

Sodankylän kunta valmistelelee Lokka-Koitelainen-Kevitsa osayleiskaavan muutosta Lokan tekojärven kalakenttien alueiden osalta. Yleiskaavan muutoksella on tarkoitus muuttaa kalakenttien Viuvalo, Pietämä, Pelastamasokka, Metsolanmaa ja Kelavaara yleiskaavaan osoitetut Es-merkinnät (luontaistalouden erityislaue) RA-merkinnöiksi (loma-asuntoalue). Alueet on aikoinaan osoitettu kaavassa laajoina, ja nyt RA-alueiden ulkopuoliset alueet on tarkoitus osoittaa M-alueina.

Poronhoidon huomioon ottaminen kaavassa

Poronhoitolaki (PHL 848/1990) on erityislaki, joka turvaa poroelinkeinon asemaa ja alueidenkäyttöisiä edellytyksiä. Myös valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) osana maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 132/1999) mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää, turvaavat poronhoidon alueidenkäyttöisiä edellytyksiä. Tämä alueidenkäyttötavoite on tunnistettu kaavaselostuksessa. Pohjois-Lapin maakuntakaavassa alueet on osoitettu M-1 alueina (Metsätalous- ja poronhoitovaltainen alue).

Suunnittelualueet sijoittuvat Lapin paliskunnan alueella erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulle alueelle (PHL 2 §), sekä saamelaisten kotiseutualueelle (SaamelaiskäräjätL 974/1995, 4 §). Alueella valtion maita ei saa käyttää niin, että se aiheuttaa huomattavaa haittaa poronhoidolle (PHL 2§). Valtion maiden osalta valtion viranomaisella on neuvotteluvelvollisuus suunnitelluissa poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavista toimenpiteistä (PHL 53§). Alueen maakuntakaavan yleismääräys laajentaa neuvotteluvelvollisuuden muillekin kuin valtion viranomaisille, koskien mm. kuntakaavoittajaa: ”Suunniteltaessa valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavista toimenpiteistä on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan kanssa.” Maat ovat kunnan, valtion ja Kemijoki Oy:n omistuksessa.

Poroilla on PHL 3 §:n mukainen vapaa laidunnusoikeus maan omistussuhteista riippumatta. Saamelaisten kotiseutualueella porojen laidunnuksesta ei PHL mukaan saa aiheutua haittaa maa- ja metsätaloudelle (viljelykset ja uudistusalat). Rajoituksia ei siis ole vakituisten asutusten pihapiireille tai loma-asunnoille.

Alueet on osoitettu voimassa olevassa osayleiskaavassa Es-merkinnällä (luontaistalouden erityisalue), joille voi rakentaa porotalouden ja muiden luontaiselinkeinojen tarvitsemia rakennuksia. Alueet ovat palvelleet tekojärven kalastajia, jotka ovat vuokranneet kalakenttäpalstat ja rakentaneet sinne tarvitsemiansa rakennuksia. Suurin osa ammattikalastajista on kuitenkin selostuksen mukaan luopunut kalakenttäpalstoistaan, jolloin rakennukset ja vuokraoikeudet ovat siirtyneet henkilöille jotka ovat alkaneet käyttää alueita vapaa-ajankäyttöön. Alueen käyttötarkoitus on siis muuttunut ja kunnalla on tarve muuttaa alueet RA-alueiksi (loma-asuntoalue). Muut alueet osoitetaan kaavakarttojen mukaan M-1 – alueina (Metsä- ja porotalousvaltainen alue). Selostuksen kaavamääräykset -kohdassa (kappale 6.4.) ne on merkitty M-alueina. Pohjois-Lapin maakuntakaavassa ne ovat merkinnällä M-1 eli *Metsätalous- ja poronhoitovaltainen* alue. Lienee yhtenäisyyden kannalta järkevintä käyttää samaa merkintää ja sanamuotoa kuin maakuntakaavassa. Poronhoito on huomioon otettu riittävästi myös koko kaava-alueen yleismääräyksissä (mm. porojen vapaa laidunnusoikeus). Vaikutuksia poronhoidolle on arvioitu riittävästi.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Anne Ollila
toiminnanjohtaja

ma/ao